

25.82x33.42	1/2	12	עמוד	מיוחד	27/05/2025	94234587-2
בית חולים לוינשטיין - 2119						

הארץ המחלקה המסחרית - תוכן שיווקי

לא רק טיפול, גם ניהול והנהגה

כשהטכנולוגיה פוגשת האֶחָיוֹת

ד"ר סיגל שפרן תקוה | צילום: דוברות הדסה

מרכז הדסה למחקר וחדשנות באֶחָיוֹת, מדגים חדשנות קלינית שעולה מה־ שטח - מהמחלקה, בה מפתחים פתרונות מתוך האינטואיציה הקלינית של הצוותים הסייעודיים. המרכז הוקם לפני 7 שנים, כיוזמת ד"ר רלי אלון, סמנכ"לית האֶחָיוֹת ומקצועות הבריאות בהדסה, וכניהול ד"ר סיגל שפרן תקוה.

"אחיות ואחים מזהים בעיה, מציפים אותה וניגשים להציע פתרונות. בעבר־ זה עם מהנדסים, אנשי דאטה ומפתחי טכנולוגיה רפואית, האחים והאחיות, יוזמים, מתכננים וחוקרים כחלק בלתי נפרד מהאקו-סיסטם הקליני", מס־ בירה ד"ר שפרן תקוה.

כך פותח למשל כלי מבוסס בינה מלאכותית לזיהוי מוקדם של פצעי לחץ בשיתוף משרד הבריאות, ובהמשך גם לחיזוי נפילות. פרויקט אחר שילב מציאות מדומה להקלה על טיפולים מורכבים, שמתבצעים במרפאות נשים, בחדרי לידה ובקליניקות אורולוגיות בשיתוף עם חברת XRHEALTH. במקביל פותחו צ'אטבוטים להנגשת מידע רפואי עבור הקהל הרחב. וכ־ קרוב: מיום "ביקור בייבי", שיחבר לראשונה בין הורים לתינוק פג לבין האחיות המטפלות, כבר בזמן האשפוז בפגייה.

לדברי ד"ר אלון, מאז הקמת המרכז עלה מספר הבקשות למחקר מצד הצוות הסייעודי, וכך גם הצעות מקוריות לפיתוחים ולמיזמים המשפרים את תפקוד האחים והאחיות בשדה הקליני.

האחיות והאחים, הראשיים - מנהלי תחום האֶחָיוֹת במרכזים רפואיים בבתי החולים ובקהילה, מובילים ומנהלים מערכים מורכבים, לעיתים מאחורי הקלעים. הם אחראיים על מאות אנשי צוות, תקציבים, נהלים קליניים, הכשרות מקצועיות, קבלת החלטות רפואיות קריטיות, מחקר וחדשנות. על ניהול בשגרה ובחירום, בקולן של הראשיות | יובל בן משה

משוליית הרופא/ה לשולחן קבלת החלטות

הגר וקסלר, מאוחדת | צילום: ענבל מרמרי

הגר וקסלר // אחות ראשית, מנהלת אגף אחיות וניהול אוכלוסיות במאוחדת

מומחית בטיפול תומך, כוגרת החוג לאחיות באוניברסיטת תל אביב ובעלת תואר שני באחיות מאוניברסיטת בן גוריון, 32 שנים אחות, 22 שנים בתחום הניהול.

"מגיל קטן רציתי להיות מיילדת, מפגש עם מטופל מיוחד גרם לי לחשב מסלול מחדש במהלך הלימודים ולקדם את תחום הטיפול הביתי, ללוות חולים כרוניים מורכבים, לעיתים גם בסוף החיים", מספרת הגר וקסלר.

בתפקידה כאחות הראשית של מאוחדת, היא מובילה מקצועית את סקטור האחיות בקהילה. "משמעות התפקיד מחייבת ראייה רחבה של צרכי ואתגרי הבריאות בקרב המבוטחים מלידה ועד זקנה, בכלל מתארי הטיפול. האחריות כוללת גם את איכות ובטיחות הטיפול, הפיתוח המקצועי, קביעה והטמעת מדיניות קלינית. מעבר לניהול יש כאן שליחות, לראות את צרכי המ־ טופלים, להעצים את הצוותים ולהיות הגשר בין מערכת הב־ ריאות לקהילה".

תחת ניהולה של וקסלר עובדים כ-1,500 אחים ואחיות כ-4 המ־ חוות של מאוחדת במתארי הטיפול השונים, טיפות חלב, מרפאות ראשוניות, מכונים, בית החולים משגב לדך ובבתי המטופלים, בטי־ פול פרונטלי או בטיפול מרחוק. "אני שותפה בהובלת מדיניות בריאותית והתאמה של השירות למציאות המשתנה טכנולוגית, חברתית ודמוגרפית. זו עמדה שמאפשרת להשפיע באמת, לכנות מערכות שתומכות בצוותים, לשפר את חוויית המטופל ולהניע שי־ גוי לטובת הבריאות של כלנר".

התקופה האחרונה הציבה אתגרים רבים גם ברפואת הקהילה, אבל לדברי וקסלר, האתגר בשגרה מורכב לא פחות, כשנדרשים לשמור

השינוי בתחום

"אי אפשר להתעלם משינוי שם המקצוע - מסיעוד לאחיות. אנחנו לא רק יד מבצעת או סועדת את המטופלים, אלא בעלי תפקיד מרכזי ומשמעותי במערכת הבריאות. רבים מבינים היום שאנחנו שותפים בקבלת החלטות קליניות, בהובלת מדיניות ובהשפעה על בריאות הציבור. הגבולות התרחבו מטיפול פרטני, לניהול אוכלו־ סיות מבוטחים עם מחלות כרוניות מורכבות והובלת צוותים רב מקצועיים. השינוי העמוק ביותר הוא פנימי, בזהות המקצועית שלנו - היום אחות/אח יודעים שהם מובילים, שיש להם אחריות גדולה, אבל גם כוח לחולל שינוי, וזה שינוי שאני גאה להיות חלק ממנו".

ממשק עם הרופאים

"אין זה סוד שמערכת היחסים בין האחים והאחיות לרופאים ול־ רופאות היא 'מתח בלתי פתיר'. הממשק עם מקצוע הרפואה הוא שותפות מקצועית שמבוססת על אמון, כבוד הדדי ובעיקר מטרה משותפת - טובת המטופל. בשטח, שיתוף הפעולה בא לידי ביטוי בניהול מחלות כרוניות, בתיאום טיפול ובזיהוי מצבי סיכון ועבודת הצוות מובילה לשיפור תוצאות קליניות ובסוף גם לשיפור חוויית המטופל. בשנים האחרונות חל שינוי משמעותי בתפקיד האחיות 'משוליית הרופא/ה' לאחים ולאחיות שעובדים עם הרופא/ה, תוך התפתחות המקצוע ופיתוח מומחיות קלינית באחיות בתחומי ליבה, היום אנו מביאות ידע מקצועי, ניסיון קליני שמעשיר את קבלת ההחלטות ובעיקר עצמאות ואוטונומיה במתן טיפול כוללני. "אני מאמינה שאחים ואחיות צריכים להיות לא רק על 'קו המגע' עם המטופלים, אלא לצד שולחנות קבלת ההחלטות, בחדשנות, בהוראה ובמחקר. ובעיקר לראות דור צעיר שמגיע למקצוע עם תשׁו־ קה וברק בעיניים, כי יש להם את המקצוע הכי מספק ומשמעותי".

25.65x33.28	2/2	עמוד 13	הארץ - מוסף מיוחד	27/05/2025	94234588-3
בית חולים לוינשטיין - 2119					

הארץ המחלקה המסחרית - תוכן שיווקי

יזמות ויצירתיות

חגית חדר, סורוקה | צילום: דוברות סורוקה

חגית חדר // מנהלת אחיות בסורוקה מרכז רפואי אוניברסיטאי, כללית
בוגרת לימודי אחיות באוניברסיטת בן גוריון בנגב, מיילדת, מומחית במנהל ומדיניות, 27 שנים בתחום.
המרכז הרפואי סורוקה הוא אחד מ-7 מרכזי העל במדינת ישראל ומעניק שירותי כבית חולים-על לכמיליון תושבים. ככזה יש לו מעמד אסטרטגי בימי שגרה ובחירום: במתן מענה לתרחיש רפואיים, טראומות ואירועים ביטחוניים.
"כמנהלת האחיות בסורוקה אני אחראית על כ-2,500 אנשי צוות, מתוכם כ-2,000 אחיות ואחים וכ-500 כוחות עור וסניטרים. בית החולים נמצא במצב של שגרת חירום מאז ה-7 באוקטובר, ואני כמנהלת מאמינה באמרה: 'מה שעובד בשגרה, עובד טוב גם בחירום'. נוכחתי לגלות שבתרחיש האיום, אליו נקלענו כולנו ב-7 באוקטובר, ההיצמדות לפק"לים אותם צוותי סורוקה מתרגלים בשגרה, המקצועיות והניסיון הרב הוכיחו את עצמם גם הפעם ולאורך כל ימי הלחימה".

ממשק עם רופאים ורופאות
"עבודת צוות ושיתוף פעולה בין הרופאים והרופאות לאחים ולאחיות הם קריטיים להצלחת תפקוד שוטף ותקיין של כל בית חולים ומרפאה בקהילה. הרוח של סורוקה ייחודית ומאפשרת רתימה של כל הצוותים שנכנסים מתחת לאלונקה במצבי שגרה וחירום. צוותי סורוקה מכירים במשימה הלאומית הרפואית המוטלת על כתפיהם. האחיות והאחים נמצאים כאן למעלה מ-60 שנה ויהיו כאן גם בעתיד, כדי להמשיך ולתת את הטיפול הרפואי הטוב ביותר לתושבי הנגב".

ובעשור הבא?
"הייתי רוצה לראות את מקצוע האחות מתקדם למעמד מוביל ומשפיע יותר במערכת הבריאות, תוספת כוח אדם איכותי, הרחבה של הסמכויות המקצועיות, חדשנות מקצועית ושימוש בטכנולוגיות חדשות ומובילות לטובת המטופלים. חשוב שהאחים והאחיות יהיו יומים, יצירתיים ומובילי שינוי".

שיקום - מסע ארוך ומאתגר

גילה רגב, המרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין | צילום: אורן יזרעאל

גילה רגב // אחות ראשית, המרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין מקבוצת כללית
אחות 45 שנה, מומחית בתחום השיקום. את דרכה החלה בבית הספר לאחות בבית חולים מאיר בעלת תואר ראשון באוניברסיטת תל אביב ותואר שני באוניברסיטת בן-גוריון.
"השיקום הוא מסע ארוך ולעיתים מאתגר, אך הוא מעניק לנו, האחיות והאחים, את הזכות ללוות את המטופל ובני משפחתו מרגעי המשבר ועד לניצני התקווה וההחלמה. זו מערכת יחסים שנבנית לאורך זמן, קשר הדוק עם המטופלים ומשפחותיהם, קשר שבו לעיתים אנחנו מקבלים יותר ממה שאנו מעניקים".
בשנים האחרונות הפך המרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין לשדה קליני מרכזי ומוערך, שמכשיר סטודנטים מכל רחבי הארץ, בכל רמות ההכשרה. "אנחנו מובילים את האיכות והכתיבות במרכז הרפואי: מגיעת ויהומים, הדרכות החיאה, מערך החיסונים לעובדים, תהליכי אקדמיים ובשעת חירום דואגים להבטיח קליטה מידית של מטופלים ושמירה על שגרת חירום. לשמחתי בשנים האחרונות חל שינוי במעמד מקצוע האחות בכלל ובתחום השיקום בפרט. התפנית התרחשה מאז ה-7 באוקטובר, והתחום זוכה להכרה ולהערכה רבה, עם ביקוש גובר לעבודה בו. אני מקווה שכעתיד נראה יותר אחיות ואחים שמשתלבים גם במחקר, לצד העבודה הקלינית החשובה".
כלינשטיין כ-250 אחיות, אחים וכוחות עזר, אותם מנהלת ומוכיחה רגב. "אני גאה בצוות בעל מיומנויות מקצועיות וקליניות גבוהות, שמסייע למטופלים לשפר את תפקודם היומיומי ולנהל את מחלות הרקע שלהם. העשייה של האחיות והאחים כלינשטיין מתאפיינת בגישה אנושית, ביחס חם ובקשר הדוק עם המטופלים לאורך כל תקופת האשפוז".

הלב באדם

אתי עוזיאל, איכילוב | צילום: דוברות איכילוב

בים בקבלת החלטות קליניות, מובילים חדשנות ונמצאים בעמדות ניהול בכירות. תחום המומחיות הקלינית הוא אחד ההתפתחויות החשובות - אחיות ואחים עם תארים מתקדמים פועלים בסמכויות מקצועיות בתחומים קריטיים כמו טיפול נמרץ, אונקולוגיה, פצעים ועוד. הכניסה של אחיות ואחים מומחים קליניים למערכת הבריאות בישראל, יוצרת שכבת עומק מקצועית שמחזקת את הטיפול הרכ-תחומי. הם מהווים גורם מתווך בין הצוות הסיעודי לרפואי, מביאים ידע קליני מתקדם לשטח בזמן אמת, ומשפרים את איכות הטיפול ואת שביעות הרצון של המטופלים והצוות כאחד. שיתוף הפעולה ההדוק בינם לבין רופאות, רופאים ואנשי צוות נוספים, מאפשר תיאום טיפולי, קבלת החלטות מדויקת והעצמת הרצף הטיפולי".

במבט לעתיד
"התחון הוא שתחום האחות יהיה כוח מרכזי בעיצוב מערכת הבריאות - גם בשטח וגם במטה. לצד זה, חשוב להטמיע טכנולוגיה שתתמוך באחים ובאחיות ולא תחליף אותם. התחום משתנה, משיג תדרג ומתחזק, אבל הלב שלו תמיד יישאר באדם".

אתי עוזיאל // סמנכ"לית האחות באיכילוב
בוגרת בית הספר לאחות בשיבא כעתודאית, בוגרת קורס טיפול נמרץ ותואר שני במנהל מערכות בריאות. בעז"ל שירתה כאחות מוסמכת בחיל אוויר. לאחר שורה של תפקידים, מונתה לפני 9 שנים לסמנכ"לית האחות במרכז הרפואי תל אביב.
"ניהול הוא לא רק תפקיד - הוא שליחות. עבודתי כוללת אחריות על מערך האחות - מגיוס והכשרה של צוותים, דרך הובלה של תהליכים מקצועיים, איכות, בטיחות וחדשנות, ועד לפיתוח מקצועי. התפקיד דורש ראייה מערכתית רחבה ונכחות קלינית בשטח, הקשבה תמידית לצרכים של המטופלים והצוות".
לדבריה, אחד האתגרים המרכזיים הוא ההתמודדות עם מצבי חירום: "בימי מלחמה אנו ניצבים בחזית, גם בקליטת פצועים תחת אש, גם בשמירה על שגרת טיפול במחלקות, וגם בדאגה לרווחה הנפשית של הצוותים. תפקידי כולל ניהול מורכב של כוח אדם, קבלת החלטות מידיות, והובלה מתוך חוסן וערכים, בשגרה ובחירום".

השינוי בתחום
"האחות והאחים הפכו לגורם מוביל, לא רק מבצע. הם מעור-